

UMRÆÐUEFNI OG KENNSLUHUGMYNDIR

Hér á eftir er farið yfir kafla bókarinnar og gefnar hugmyndir um umræðuefni. Síðan eru meðfylgjandi verkefni sem nemendur geta spreytt sig á í tengslum við valið efni úr bókinni ef kennurum sýnist svo.

1. kafli

ÝMIR OG AUÐHUMLA

Hér má vekja athygli nemenda á því að bókin hefst áður en heimurinn sem við þekkjum varð til. En hvað var þá eiginlega áður en heimurinn varð til? Var e.t.v. veðrið komið. Hiti og kuldi? Hafa nemendur tekið eftir að þegar kalt er í veðri segjum við að nú sé norðanátt. Og svo þegar hlýnar er blessuð sunnanáttin komin. Kýrin Auðhumla er tilvalið söguefni enda gæti ýmislegt spennandi gerst ef hún birtist hér í dag.

2. kafli

ÓÐINN OG BRÆÐUR HANS

Enn er hægt að skrifa sögu um Auðhumlu. Nemendur gætu líka borið saman söguna af henni og Búkollu sem var líka töfrakýr, sbr. Taktu hár úr hala mínum og leggðu það á jörðina o. s. frv. Sjá verkefni 2. Lesskilningsverkefni fylgir kaflanum.

3. kafli

HEIMUR VERÐUR TIL

Upplagt er að nemendur ræði málin og beri saman sköpunarsögur kristinnar og ásatrúar. Einnig er hér verkefni þar sem þeir eiga að gera grein fyrir því í hvað hinir ýmsu hlutar Ýmis voru nýttir.

4. kafli

ASKUR OG EMBLA

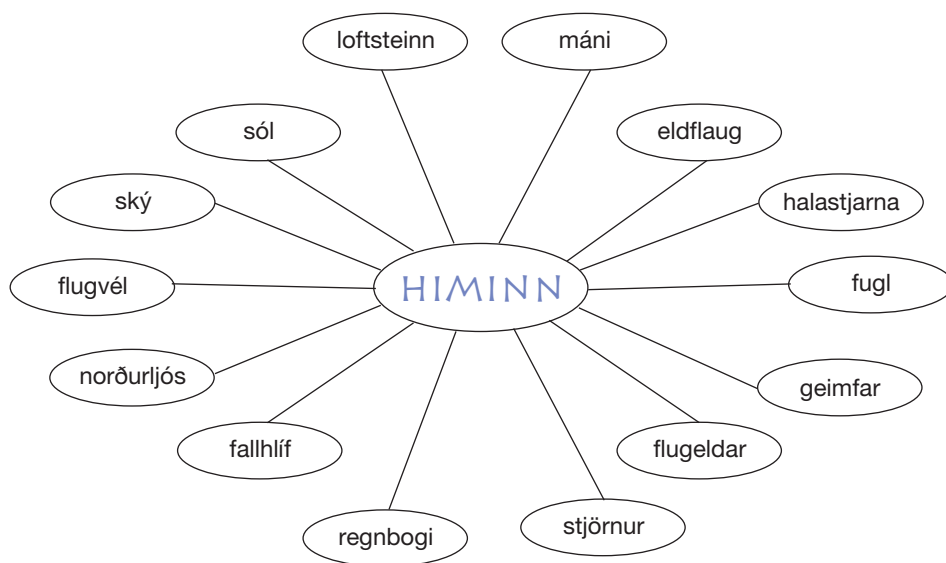
Hér má rifja upp heiti Adams og Evu og bera sköpun Asks og Emblu saman við sköpun þeirra.

5. kafli

DAGUR OG NÓTT

Í þessum kafla er tímanum skipt í nótt og dag. Einnig er Hrímfaxa getið og gefin skemmtileg skýring á því hvernig á morgundögg og hrími stendur. Vorin hér eru náttlaus og skammdegið svart. Vita nemendur hvenær Dagur er í fríi og hvenær Nótt? Einnig má kanna lesskilning með spurningum: Hvað finnst Narfa vera að á himnum? Hvaða skilyrði setur Nótt fyrir því að fara þangað upp? Hvers vegna varð Jörð svona þung á brún? Óðinn býður Jörð að tala við sig í stað móður sinnar. Nemendum skal bent á afleiðingar þess sem nefndar eru í þar næsta kafla.

Í þessum kafla er himinninn í brennidepli. Í verkefni nemenda er hann í miðjunni en síðan eiga þeir að fylla út í rammanna í kring með því sem er uppi á himni eða sem getur farið þangað. Þetta getur líka verið samvinnuverkefni.

6. kafli

SÓL OG MÁNI

Það er ekkert spaug að hafa grimma úlfa eins og Skoll og Hata á hælunum á sér. Hér gætu nemendur leitað ráða til að fjarlægja þá. Þetta hentar vel til samvinnu. Einnig er lagt til að nemendur teikni mynd af eltingaleiknum á himni. Þessi kafli er líka settur upp í samlestrarformi.

7. kafli

SONVR JARÐAR

Verkefnið með þessum kafla snýst um spámennsku. Lesskilningsverkefni fylgir einnig kaflanum.

8. kafli

ÁSGARÐUR RÍS

Margt gerist í þessum kafla sem ber göldrum og tröllskap goðanna vitni. Stærðin á íbúðarhúsum þeirra er íhugunarefni. Kannski eru stórar blokkir hjá okkur í dag með 640 dyrum ef allar dyr innanhúss eru taldar. Til samanburðar er stungið upp á að nemendur telji dýrnar á skólanum sínum og einnig heima hjá sér.

9. kafli

STRÍÐIÐ VIÐ VANI

Hver gæti ekki hugsað sér að setjast í Hliðskjálf og sjá yfir allan heim? Ekki síst ef við værum að fara í frí og vildum sjá hvar veðrið væri best! Nemendur eiga kost á að setjast í sæti Óðins og segja frá því eða skrifa um það sem fyrir augu ber. Reyndar sjáum við út um allan heim í sjónvarpinu hvort sem nemendur átta sig á þeim möguleika eða ekki, enda horfa sumir kannski mest á teiknimyndir. En í sjónvarpinu er efnið valið fyrir okkur. Í Hliðskjálf getum við ráðið því sjálf í hvaða átt við horfum.

Æsir og Vanir sömdu friðsamlega um stríðslok og báðir hópar gengu uppréttir frá þeim samningum. Hér væri hægt að minnst á ófriðinn í heiminum og vekja athygli á því að kannski væri stundum hægt að ljúka honum án þess að annar aðili sigraði og beygði hinn, einfaldlega með því að semja um frið. Lesskilningsverkefni fylgir kaflanum.

10. kafli

BRÚIN MIKLA

Tilvalinn er samanburður á tilurð regnbogans hér og í Biblíunni.

11. kafli

ASKUR YGGDRASILS

Í þessu verkefni gefst nemendum tækifæri til að ákveða og rökstyðja hvort það sé skemmtilegt að vera slefberi eins og Ratatoskur. Einnig er stungið upp á sagnagerð þar sem skapanornin Verðandi er í aðalhlutverki. Lesskilningsverkefni fylgir kaflanum. Þá er kaflinn allur settur upp í samlestrarformi.

12. kafli

NÆTURNAR NÍV

Á bls. 68 í bókinni má sjá dálítið af viskunni sem Óðinn nam í askinum. Nemendur mega velja sér tvö atriði hver og útskýra hvers vegna þeir velja þau. Einnig mætti láta þá gera sögur um það hvernig þeir ætla að nota sér viskuna.

13. kafli

UNGUR Í ANNAÐ SINN

Hvert tímabil á mannsævinni hefur sína kosti og sín vandamál. Hér mætti ræða um það við nemendur og tína til þær hugmyndir sem þeir hafa um það hvernig sé að verða gamall.

14. kafli

ÞINGSTAÐUR OG DÓMSSTAÐUR

Konur gegna nú í ríkari mæli störfum sem karlmenn einir gegndu áður. Í þessum kafla var því öðruvísi farið, enda aðrir tímar. Það mætti ræða um hvers vegna konurnar þurftu sérstakt þinghús og af hverju þær fóru ekki með að velja dómsstaðinn. Voru þær kannski hvorki þingmenn eða dómara?

15. kafli

ÍBÚAR Í VALHÖLL

Týr, Þór og Óðinn hafa ólíka sýn á það hvernig sé rétt að berjast. Týr leggur áherslu á að menn heyi bardaga eftir gildandi reglum. Þór segir að reglur skipti engu máli, bara aflið og viljinn til að böðlast áfram og bjarga sér. Og Óðinn segir að aðalatriðið sé að vinna bardagann. Mennt verði að kunna að beita brögðum og töfrum ef vopnfimi dugi ekki til sigurs.

Þetta efni er tilvalið að ræða því enn í dag lenda menn, oft tilteknir nemendur, í útistöðum hver við annan. Ofbeldi í þjóðfélaginu er orðið grimmara en áður þekktist og því tímabært að vekja nemendur til umhugsunar um það hvort einhverjar reglur og þá hverjar ættu að gilda í þeim efnum. Lesskilningsverkefni fylgir kaflanum.

Í lokin er stungið upp á að nemendur velji þann kafla sem þeim fannst skemmtilegastur og segi frá honum.